

Zadanie realizowane w ramach zlecenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej

Реалізація проекту здійснюється за підтримки Міністерства закордонних справ Польської Республіки

Вишеградську групу очолила Польща: Україна серед пріоритетів

У липні цього року Польща розпочала головування у Вишеградській групі, до складу якої, крім Польщі, входять Чехія, Словаччина та Угорщина. Впродовж року Варшава координуватиме зовнішньополітичну діяльність цього об'єднання чотирьох країн. Серед найважливіших завдань Вишеградської групи – покращення ситуації з демократією в Білорусі та в Україні.

Розпочинаючи головування Польщі у Вишеградській групі, керівник зовнішньополітичного відомства Польщі Радослав Сікорський говорив про великий потенціал чотирьох країн-членів. Якби Вишеградська група була однією державою, сказав Р. Сікорський, то вона входила б у 20 найрозвинутіших країн світу. Вишеградська група має стільки голосів у Раді Європи, скільки Франція та Німеччина разом. А це значима політична сила. Перелічуючи найважливіші завдання, що стоять перед Вишеградською групою на найближчий рік, міністр

Сікорський назвав питання східних сусідів – Білорусі та України.

Як розповів Якуб Грошковський, експерт польського Центру східних досліджень, Вишеградська група активно працює над формуванням бюджету ЄС на 2014-2020 роки. Ці чотири країни хочуть, щоб у євросоюзному бюджеті були достатні кошти на реалізацію програм у державах "Східного партнерства", зокрема в Україні.

Говорячи про відносини Вишеградської групи з Україною, Якуб Грошковський застерігає, що багато зале-

жатиме від справи Юлі Тимошенко. Вишеградські країни, як і цілий Євросоюз, чекають, що українська влада намагатиметься якоюсь стабілізувати ситуацію з Юлією Тимошенко. Цей процес перебуває під дуже пильною увагою. Поки ситуація навколо цього не з'ясується, доти важко говорити про підтримку України на шляху її більшої інтеграції з європейськими структурами.

Експерт також звертає увагу на те, що попри спільність поглядів у основних питаннях щодо України, позиції членів Вишеградсь-

кої групи розходяться в нюансах. Скажімо Чехія, говорить він, виразно натякає Україні, що буде послідовно підтримувати українську опозицію. У свою чергу Словаччина стриманіша в своїй оцінці політичної ситуації в Україні з огляду на економічні питання, які вирішує спільно з офіційним Києвом. Найменш активна у східному напрямку Угорщина, але уряд цієї країни також підтримує проекти, спрямовані на демократизацію України.

За матеріалами Української служби "Радіо Свобода".

Polska obejmuje przewodnictwo w Grupie Wyszehradzkiej

Za najważniejszy cel polskiej prezydencji uznano wypracowanie, a następnie reprezentowanie wspólnego stanowiska w czasie negocjacji nad budżetem unijnym na lata 2014 – 2020. Polska zamierza też koordynować rozmowy Grupy ze Stanami Zjednoczonymi w kwestii międzynarodowego bezpieczeństwa, energetyki i szerzenia demokracji w Północnej Afryce, a także wspierać rozwój Partnerstwa Wschodniego, w tym Ukrainy.

Grupa Wyszehradzka została powołana 15 lutego 1991 roku. Jej nazwa wywodzi się historycznego spotkania królów Polski, Czech i Węgier w zamku w Wyszehradzie koło Budapesztu w 1335 roku. Trzej władcy postanowili wówczas współpracować ze sobą w sprawach politycznych oraz handlowych, celem wzmocnienia znaczenia tego regionu Europy. Gdy w 2004 roku wszystkie państwa Grupy

Які обов'язки щодо поляків за кордоном має польська держава та чого полонія має право очікувати від Польщі? Таке опитування провела редакція часопису Конгресу поляків у Швеції.

К.філол.н. доц. Лех СУХОМЛІНОВ, голова Польського товариства "Відродження", Бердянськ

На початку ХХ століття глобалізований світ вимагає відкритості та здатності пристосовуватись до нових викликів, а водночас відкриває нові горизонти й дає необмежені можливості. Світ змінився докорінно й на сьогодні являє собою своєрідну мозаїку культур і переплетіння поколінь, що мають різне світосприйняття, перцепцію реальної дійсності та бачення майбутнього. Польська діаспора, розкидана долею між Чикаго й Іркутськом, є інтегральною складовою етнокультурного образу світу. Проте специфіка поляків за кордоном визначається ще й територіальною приналежністю і, як результат, ментальною.

На тлі всеохоплюючої інтеграції і, як наслідок, асиміляції й акulturації, особливо у середовищах діаспор, постає проблема збереження національної свідомості й ідентичності. Це головний обов'язок польських організацій за кордоном, а завданням Польщі, між іншим, повинна бути тісна співпраця та підготовка лідерів польських середовищ, здатних зберегти й розвивати польськість у нових геополітичних і етнокультурних умовах.

Юорис ДРАГІН, Генеральний секретар Товариства польських журналістів в Україні

Поставлене питання звучить досить офіційно, отже, так і відповім. Польська держава повинна дотримуватись і вимагати цього від країн, де живе польська діаспора, юридичних, міжнародних і двосторонніх зобов'язань щодо національних меншин. Йдеться, наприклад, про "Рамкову конвенцію про захист національних меншин", у якій, між іншим, читаємо: "Сторони намагаються укладати, у разі необхідності, двосторонні та багатосторонні угоди з іншими державами, зокрема сусідніми, з метою забезпечення захисту осіб, які належать до відповідних національних меншин".

Чого може очікувати польська діаспора від Польщі? Щодо поляків в Україні... Звичайно сподіваємось на підтримку. Не тільки фінансову, яку отримують численні громадські організації, а таку, яка доходить до звичайних людей. У наших українських реаліях розраховуємо на підтримку польської освіти. В Україні маємо тільки 5 польських шкіл, у той час як у Литві майже 120. Сподіваємось польськість буде розвиватись.

Wyszehradzkiej wstąpiły do Unii Europejskiej, grupa stała się regionalnym forum koordynacji współpracy i stanowisk w wielu kwestiach międzynarodowych.

Prezydencja w Grupie jest rotacyjna i trwa rok. Co pół roku odbywają się spotkania premierów, a co roku spotkania prezydentów i przewodniczących parlamentów. Ostatnio Polska przewodniczyła V4 od lipca 2008 roku do końca czerwca 2009 roku. W tym czasie zorganizowane zostały 22 spotkania i konsultacje na szczeblu ministrów spraw zagranicznych, podsekretarzy stanu, dyrektorów politycznych i ekspertów. Udaną inicjatywą polskiego przewodnictwa było między innymi zwiększenie kooperacji instytucji i ekspertów krajów wyszehradzkich odpowiedzialnych za realizację polityki rozwojowej.

Jakie obowiązki wobec Polonii ma państwo polskie i czego Polonia ma prawo oczekiwać od Kraju? To pytania które postawiła Reakcja Pisma Kongresu Polaków w Szwecji „Słowo”.

Doc. dr Lech Suchomłynow, prezes Towarzystwa Polaków „Odrodzenie” w Berdiańsku na Ukrainie

Na początku XXI stulecia zglobalizowany świat wymaga otwartości na nowe wyzwania, ale także otwiera nowe horyzonty i daje nowe możliwości. Świat zasadniczo zmienił się i obecnie jawi sobą swoistą mozaikę kultur i przede wszystkim pokoleń, które mają zróżnicowane światopoglądy, ujęcia realnej rzeczywistości i wizje przyszłości. Polacy i Polonia, rozsiani od Chicago do Irkucka, jako integralny składnik etnokulturowego obrazu świata nie są wyjątkiem, do tego dochodzi zróżnicowanie terytorialne i mentalne.

Na tle wszechogarniającej integracji i wynikającej z tego akulturacji i asymilacji, szczególnie w środowiskach mniejszości narodowych, na plan pierwszy wysuwa się problem zachowania świadomości i tożsamości. Jest to podstawowy obowiązek organizacji polskich za granicą, a zadaniem Kraju, między innymi, powinno być kształcenie liderów, którzy potrafią zachować i rozwijać polskość w nowych warunkach geopolitycznych i etnokulturowych.

Borys Dragin, sekretarz generalny Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich na Ukrainie

Co do obowiązków państwa polskiego wobec Polonii brzmi to dość oficjalnie, więc tak i odpowiem. Państwo polskie ma przestrzegać i wymagać od krajów zamieszkania Polaków zasad przepisów prawnych, międzynarodowych i bilateralnych, dotyczących mniejszości narodowych. Chodzi np. o Konwencję Ramową Rady Europy o Ochronie Mniejszości Narodowych, w której artykule 18 czytamy: „Strony będą starać się zawieierać, tam gdzie to konieczne, dwustronne i wielostronne porozumienia z innymi państwami, w szczególności z państwami sąsiedzkimi, w celu zapewnienia ochrony osobom należącym do mniejszości narodowych...”

Czego Polonia może oczekiwać od Kraju? Co dotyczy Polonii ukraińskiej, to oczywiście oczekujemy pomocy. Jednak nie takiej, a raczej nie tylko takiej, która polega na dotowaniu licznych ciał społecznych, lecz na takiej, która dociera do „zwykłych” ludzi. W warunkach rzeczywistości ukraińskiej oczekujemy np. wsparcia oświaty polskiej. Na Ukrainie mamy tylko 5 szkół polskich, na Litwie około 120. Oczekujemy obecności polskiej.

Україна та Польща підписали Декларацію примирення

7 липня. Понад 60 українців та поляків – активістів руху за українсько-польське примирення – поставили свої підписи під спільною Декларацією.

Попередній текст документа оприлюднили у Львові на урочистостях з нагоди відкриття меморіальної дошки на честь Яцека Куроня, польського дисидента, одного з авторів стратегії діяльності незалежної профспілки "Солідарність", міністра соціальної політики Польщі й головного натхненника ідеї українсько-польського примирення, який народився у Львові.

"Однак сьогодні по обидва боки і кордону щораз глосніше чути голоси груп і осіб, які відкидають цей спосіб мислення й діяльності. Вони підривають висновки істориків про злочини і відповідальність за них керівництва підпілля, а навіть злочини комуністичної влади" – йдеться в остаточному узгодженому тексті Декларації.

Підписанти наголошують, що наближення сімдесятих роковин "антипольської чистки на Волині має служити справі примирення, а не поглиблювати упередження між нашими народами".

До процесу українсько-польського примирення доклали багато зусиль українські та польські еміграційні кола на чолі з "Культурою" Єжи Гедройца, а також демократична опозиція в Польщі та Україні.

Нової сили додали руху примирення римо-католицька церква в Польщі і Українська греко-католицька церква, яких заохочував до активних дій сам Папа Іван Павло II.

За матеріалами "Радіо Свобода".

Ukraina. Apel o pogłębienie dialogu polsko-ukraińskiego

Apel o pojednanie wystosowali do społeczeństw obywatelskich w dwóch krajach uczestnicy przeprowadzonego 7 lipca we Lwowie seminarium "Ukraina i Polska we współczesnym świecie", które poświęcone było pamięci Jacka Kuronia.

W tzw. Deklaracji Lwowskiej podkreślono, iż mimo starań na rzecz pojednania "dziś po obu stronach granicy słychać głosy i osoby, które (...) podważają ustalenia historyków, zaprzeczając zbrodniom i odpowiedzialności za nie kierownictwa podziemia, a nawet władz komunistycznego państwa".

Uczestnicy seminarium wskazali, iż zbliżająca się 70. rocznica antypolskiej czystki na Wołyniu powinna służyć pojednaniu, a nie pogłębieniu uprzedzeń pomiędzy Polską a Ukrainą. My, Polacy i Ukraińcy, zebrani we Lwowie dla uczczenia pamięci Jacka Kuronia deklarujemy, że dołożymy wszelkich starań, by w rocznicę wielkiej tragedii Polaków powiedziana została prawda, a pomordowanym oddano hołd. Podobnie jak powinna być mówiona prawda o ukraińskich ofiarach i oddawany hołd ukraińskim ofiarom.

Prócz kwestii historycznych w sobotę we Lwowie dyskutowano też o współczesnym wymiarze wzajemnych relacji.

Przed seminarium poświęconym pamięci Jacka Kuronia 6 lipca we Lwowie odsłonięto poświęconą mu tablicę pamiątkową. Umieszczono ją na ścianie kamienicy przy ulicy Stryjskiej 38, gdzie Kuroń się urodził i spędził pierwszych dziesięć lat życia.

Na podstawie materiałów „Gazety Wyborczej”